

La nevada del 8 de març va deixar 200.000 abonats de la demarcació de Girona sense llum. La normalitat va trigar una setmana a arribar.

Les elèctriques esperen nou càstig

Endesa i REE poden rebre una nova sanció de la Generalitat per haver deixat 200.000 abonats catalans set dies sense llum, després la nevada. 22.000 negocis afectats també esperen compensació i toquen ferro per Setmana Santa.

L'apagada del juliol del 2007 que va deixar sense electricitat 323.000 abonats a la ciutat de Barcelona durant 57 hores va encendre els ànims dels ciutadans afectats, però sobretot va obrir l'etern debat sobre l'estat de les infraestructures elèctriques a Catalunya i la necessitat o no de disposar d'una línia de molt alta tensió (MAT). Aleshores, l'executiu català disposava, des de feia tot just una setmana, d'una nova eina transferida de l'estat per a demanar a les companyies responsables del caos les compensacions pertinents en forma de sanció. La llei de garantia i qualitat del submi-

nistrament elèctric establia la potestat d'imposar sancions per infraccions entre 600.000 euros i 30 milions d'euros, a més de la possibilitat que, en el supòsit d'una infracció molt greu, l'òrgan competent pogués acordar la revocació o la suspensió de les autoritzacions administratives l'atorgament de les quals és competència de la Generalitat.

En el cas de l'apagada de Barcelona, l'administració catalana no va considerar que es tractés d'una infracció molt greu, i va imposar una sanció de deu milions d'euros a Endesa i una d'onze milions a REE. De moment, la Generalitat no n'ha vist ni cinc, de

les multes, i, en canvi, els abonats sí que van cobrar prou aviat les petites indemnitzacions pels danys causats a cada casa.

Anys d'espera per a cobrar. Les multes del 2007 es troben recorregudes davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. I poden passar anys. De fet, les multes que el govern català va imposar el desembre del 2001 a Endesa –propietat de la italiana Enel des de fa un any– per l'avaria que es va produir durant les tempestes d'aquell any no es van cobrar fins l'any 2008. I, al final, després d'un llarg periple de recursos judicials presentats per Endesa i REE, la penalització es va quedar en un terç de l'import de les multes inicials. La Generalitat només va percebre 2,2 milions d'euros dels sis milions que havia imposat el govern de Jordi Pujol set anys enrere. Aleshores, el govern català el 2001 va culpar l'elèctrica d'oferir escassa informació als usuaris i del funcionament deficient de la

xarxa elèctrica. Dues acusacions que ara caldrà investigar arran del caos per la nevada del 8 de març passat, que va deixar 200.000 abonats sense electricitat a la demarcació de Girona, entre els quals 22.000 establiments comercials i de restauració.

Endesa té la consciència tranquil·la. L'executiu català adverteix que si es demostra que les torres que van caure arran del temporal eren mal mantingudes, velles, rovellades o mal construïdes, les elèctriques hauran de pagar sancions greus. El conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, Josep Hugué, va anar més enllà i va posar sobre la taula la possibilitat de modificar la llei per donar més seguretat en el subministrament: "Si no són nevades seran ventades o pluges torrencials o sequeres. Hi haurà d'haver una normativa més restrictiva que reforci l'estructura de les torres" per evitar que, en el futur, hi pugui haver una situació semblant, va advertir.

Tot i les aparents deficiències de la xarxa elèctrica que dona servei a Girona, els responsables d'Endesa asseguren que aquesta companyia és "la que més inverteix en xarxa i operacions de manteniment d'Europa". Segons Endesa, el pla d'inversions a Catalunya, que abasta el període 2009-2012, és un 5% superior al pla actual.

Endesa diu haver invertit uns 500 milions d'euros els darrers cinc anys a les comarques gironines, tant en noves infraestructures com en despeses d'exploració de les existents. A més, la companyia calcula que les conseqüències tècniques de la nevada implicaran una despesa addicional de cinquanta milions d'euros, a més, és clar, de les compensacions a clients particulars i les sancions que puguin rebre de l'administració catalana.

Però els enginyers posen en dubte la idoneïtat de les instal·lacions. El portaveu de la delegació de Girona del Col·legi d'Enginyers Industrials, Jaume Masgrau, és taxatiu: "Tot apunta que les torres no estaven en bon estat de manteniment, perquè a mesura que s'envelleixen convé renovar-les." Masgrau també en responsabilitza l'administració, que, a parer seu, ha de vetllar perquè la companyia compleixi les seves obligacions: "La normativa no

crec que hagi fallat, perquè aleshores haurien caigut moltes més torres."

Comença la temporada turística. Deu dies abans del tret de sortida oficial de la temporada turística, la Setmana Santa, els municipis que han estat afectats temen que el caos es pugui repetir, perquè hi ha zones on el restabliment és provisional. Lloret de Mar, el segon municipi receptor de turisme de Catalunya –el sector aporta entre un 14% i un 15% del PIB català–, pateix especialment per la mala imatge que s'hagi pogut donar del país a l'exterior. Però, si bé la Generalitat

Les sancions per l'apagada del 2007 a Barcelona encara no s'han pagat, són als tribunals

ha obert un expedient a Endesa i REE per determinar si hi ha hagut negligència en el manteniment de la xarxa, no preveu de demanar compensacions pel perjudici que hagi causat l'apagada, que en alguns municipis ha durat més d'una setmana, en la marca turística Costa Brava, com reclamen els alcaldes de les zones afectades.

També es preveuen ajudes directes als afectats particulars, al marge de les reclamacions que es puguin fer a la companyia. L'executiu català ha obert línies d'ajut als afectats per la nevada i el tall de subministrament elèctric del 8 de març i s'ha compromès a ser exigent amb les companyies elèctriques per al restabliment del servei i a garantir-ne el funcionament, si bé no s'ha especificat ni l'import ni la procedència dels fons.

També s'acollirà a la llei estatal 3/2010 de mesures urgents per a paliar el resultat d'incendis forestals i més catàstrofes naturals, a fi de concedir ajudes a empreses i persones afectades. Per tant, s'establiran ajuts per a plans d'ocupació destinats a la neteja de branques i arbres caiguts arran de la nevada –hi ha 120.000 hectàrees afectades, el 80% a la demarcació de

Girona– per prevenir incendis forestals amb vista a la campanya d'estiu.

Atenent els terminis de cobrament de les multes per part de la Generalitat i la burocràcia que s'exigeix per reclamar una indemnització a Endesa, el govern català ha recomanat als empresaris de les comarques gironines que emprenguin la via judicial en el cas que no reïxin les reclamacions que presentin a Endesa. Les cambres de comerç recopilaran les reclamacions perquè la subministradora elèctrica quantifiqui els danys causats. "Les empreses han de fer una denúncia a la companyia subministradora, que és la principal responsable directa. Cal canviar la normativa vigent i que es reforcin les línies elèctriques per tornar a evitar danys com els ocasionats en aquest temporal", reblava el president de la Cambra de Comerç de Girona, Domènec Espadale.

Quant costarà la nevada? És pràcticament impossible de quantificar els efectes de la nevada sobre el territori, les persones i l'economia de molts municipis. Finalment, Catalunya es podrà acollir a la llei estatal de catàstrofes naturals, delimitada temporalment, i a la qual només podien recórrer les comunitats fins l'11 de març. Aquesta llei preveu ajudes directes, beneficis fiscals, laborals, crèdits preferencials i un compromís d'inversió de les administracions públiques –que s'haurà de concretar– per a la recuperació dels municipis afectats.

El primer balanç de les conseqüències econòmiques del temporal de neu i la manca de corrent elèctric a la demarcació de Girona que han fet les cambres de comerç parla de 22.000 empreses sense llum durant almenys tres dies de mitjana; més de 120.000 treballadors inactius durant una setmana; més de cinc milions d'hores de feina perdudes; i unes pèrdues econòmiques "incalculables" que no baixaran dels cent milions d'euros.

A partir d'ara comença el període de les reclamacions, la paperassa i l'espera per a cobrar. Això sí, sense deixar de treballar i fent mans i mànigues per recuperar la feina perduda durant una setmana de despropòsits.

Gemma Aguilera